

Majandusraskused põhjustavad ajude äravoolu Leedust

Robertas Yla valmistub oma perekonna nõukogudeaegses korteris hüvastijätuks. Kott on täis kingitusi, kuid meeleolu on kurb ja sünge. Tema ema hoiab pisaraid tagasi. See oli vaid lühike külaskäik kodumaale. Viimased kümme aastat on Robertas oma naise ja lastega elanud lirmaal Dublinis.

Ma ei kujuta ette, et jääksin Leedusse, töötaksin olematu palga eest ja peaksin peret ülal. Mul kulub tavaliselt palju raha pampersitele ja kõigele, näiteks mähkmetele, ja kõik see lastetoit on seal nii kallis.

2010. aastal emigreerus rekordarv leedulasi – 80 000. 2011. aastal lahkus riigist veel 54 300 inimest. See arv ei tundu suur, kuid see on 1,5 % rahvastikust, ning 60 % lahkujatest olid vanuses 15–34. Leedu majandus on liikunud aeglaselt nagu jäätunud Nerise jõgi pealinnas Vilniuses. 2009. aastal kahanes SKP koguni 15 %. Töötus ületas eelmisel aastal 17 % piiri. Leedu optimistlik peaminister ütleb aga, et käimas on arvukalt projekte, millega haritud inimesi koju tagasi meelitada. Näiteks aitab Leedu klubi Londonis inimesi Leedusse tagasi tuua, kuna neil on hea haridus ja head töökogemused rahvusvahelistest firmadest; nad tulevad tagasi ja annavad Leedu arengusse väga vajaliku panuse.

Lihtne arvamusküsitlus lähedalasuvas kohvikus andis aga mitmesuguseid vastuseid:

„Ma tahan teha midagi suurt ja ma ei näe, et ma saaksin seda siin teha.”

Teised olid vähem pessimistlikud:

„Ma tegelikult armastan oma maad ja ma ei usu, et mujal oleks parem elu kui Leedus.”

Väljarändel on positiivseid külgi: see annab parema kvalifikatsiooni ja hädavajalikke rahvusvahelisi töökogemusi. 2010. aastal saatsid välismaal elavad leedulased koju oma peredele üle 1,5 miljardi dollari. Negatiivsete külgede eest ei ole aga pääsu. Viimased majandusnäitajad on tegelikult päris head, Leedu väljavaated on paljulubavad. Täielik taastumine võtab siiski märkimisväärselt aega. Ning Robertas ja Leedu kümned tuhanded ärksaimad ja parimad ei ole lihtsalt valmis ootama.